

[Landbrugsministeren.]

som her er til behandling, er en gammel kending. Vi har haft denne lovgivning i ca. 15 år, først i kriseårene i 1930erne, siden i krigsårene og i efterkrigsperioden med dens vanskeligheder.

Der er efterhånden opsamlet en hel del modvilje, kan man vist godt sige, imod loven. Der er fra mange sider kommet ønske frem om, at denne lovgivning skal ophøre, og det samler sig i første række om sidste linie i § 1, stk. 1, der siger, at landbrugsministeren med tilslutning fra Landbrugsrådet og De samvirkende Husmandsforeninger kan påbyde, at udførsel kun må foregå igennem de af ministeriet nedsatte udvalg, det vil sige, at man i visse tilfælde har ment det rigtigt, at landbrugets organisationer igennem disse udvalg sammen med ministeriet skulle beherske eksporten, fordi man mente, det var en fordel. Det er navnlig denne bestemmelse, man mener nu bør ophøre, og der er fra mange sider fremkommet ønske herom, så jeg er gået med til at forkorte lovens løbetid til 15. november 1949 i stedet for, som det oprindeligt var foreslået, at lade den gælde indtil udgangen af marts 1950. Det er nok muligt, at man kan lette eller lempe bestemmelserne, det er også muligt, at man til efteråret kan ophøre med navnlig den bestemmelse, jeg her lige har nævnt, det tør jeg ikke sige. Men jeg mener, vi må erkende, at lovgivningen har været til så stor fordel for landbruget og det danske samfund, at man ikke kan gå hen og ændre den, uden man er sikker på, at disse ændringer ikke gør for stor skade. Tiden, der nu står for, må derfor anvendes til at overveje, om der er en mulighed for at ophøre med loven eller med enkelte bestemmelser i den.

Jeg har for mit vedkommende ikke turdet gå med til kategorisk at sige: på en bestemt dato hører denne lovgivning op. Men jeg har ikke noget imod, at man forkorter lovens løbetid, at rigsdagen igen bliver stillet overfor spørgsmålet den 15. november.

Lovforslaget er vedtaget i det høje lovforslag med den ene ændring, som jeg her har nævnt, om forkortelse af løbetiden, og jeg anbefaler lovforslaget til vedtagelse i det høje landsting.

Chr. J. Hansen: Det var den 30. november 1932, at landbrugsministeren i rigsdagen fremsatte forslag til lov om udførsel af landbrugsprodukter med den motivering, at de forskellige kontingenteringsbestemmelser, der var indført i en række lande,

nødvendigjorde, at vi også herhjemme gennemførte visse foranstaltninger for at regulere udførslen af vore landbrugsvarer til de pågældende lande. Det er altså over 16 år siden, den første lov om udførsel af landbrugsprodukter blev vedtaget, og for mange ligger det måske naturligt at spørge: Var det nødvendigt af hensyn til andre landes ændrede handelspolitik at gennemføre en sådan lov med bemyndigelse for landbrugsministeren til at påbyde, at udførsel her fra landet af landbrugsprodukter kun måtte finde sted under iagttagelse af de forskrifter, som ministeren måtte fastsætte? Ja, om nødvendigheden på daværende tidspunkt var der ingen tvivl. Danmark kunne før den store økonomiske krise i begyndelsen af 1930erne så at sige købe og sælge frit, hvor det ville, og der var ingen, som dengang var i tvivl om, at de friere forhold var en fordel for vort landbrug med den store, og man kan vist nok sige ensidige landbrugsproduktion, og dertil vort lands komplette mangel på råstoffer. Vi havde dengang en stor udenrigshandel, der efterhånden havde udviklet sig således, at vi i 1932 f. eks. til England havde en eksport til en værdi af 750 mill. kr. mod en import derovre fra på ca. 250 mill. kr., altså 500 mill. kr. i Danmarks favør — penge, som vi altså kunne købe for, hvor vi ville og hvad vi ville, et forhold, der selvfølgelig var til fordel for os. Men modsat var forholdet overfor visse andre lande, f. eks. Tyskland og Amerika, hvortil man kan sige, at der var et skævt handelsforhold, i hvert tilfælde for os. Det var en følge af den af handelsmænd førte politik under de friere forhold, som alle var enige om ikke kunne fortsætte, som forholdene ude i verden havde artet sig. Verdenskrisen, selvforsyningspolitikken, afspærringspolitikken, Englands indførsel af told o. s. v. tvang os ind på handelsaftaler for at få afsat vore landbrugsprodukter og andre varer og nødvendigjorde samtidig, at der fra statens side blev ført kontrol med, at disse handelsaftaler kunne holdes.

Loven om udførsel af landbrugsprodukter blev dengang enstemmigt vedtaget i begge rigsdagens ting, idet man erkendte, at som handelsforholdene havde udviklet sig landene imellem, var det nødvendigt med visse bestemmelser for at regulere udførslen. På måneder efter lovens vedtagelse i april 1933 blev der fremsat ønske om og forslag til en tilføjelse til loven gående ud på, at den også kunne bringes til anvendelse, når det gjaldt udførsel af heste.